

เอกสารวิชาการ
เรื่อง

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิงพุทธ
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘)

โดย
นายแทนคุณ จิตต์อิสระ

นักศึกษาหลักสูตรนักรัฐศาสตร์ รุ่นที่ ๑๔
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

สังคมไทยในปัจจุบันมีความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยี เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสังคม และวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการครอบงำทางด้านความคิด การมองโลก แบบแผนการประพฤติปฏิบัติ การบริโภค นิยม และปัญหาทางสังคมวัฒนธรรมอื่นๆ ตามมา อาทิ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการหย่าร้างและความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาการมีค่านิยมที่เบี่ยงเบนหรือไม่พึงประสงค์ของสังคม เป็นต้น นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ โดยสัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๙.๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาวะที่ผลิตภาพแรงงานไทยก็ยังคงต่ำ เนื่องจากปัญหาคุณภาพแรงงาน ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยีและปัญหาในการบริหารจัดการ จึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนด้วย การขับเคลื่อนการพัฒนาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับ กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ผลจากการประเมินสถานการณ์ภายนอก และปัจจัยแวดล้อมภายในองค์กร (SWOT Analysis) เมื่อนำมาประมวลความสอดคล้อง (TOWS Analysis) ทำให้ได้ประเด็นสำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์ และการขยายต่อยอด โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนานำมาซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้จึงให้ความสำคัญ กับการสร้างและส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจแผนยุทธศาสตร์ แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องการเชื่อมโยง การติดตามผลตามตัวชี้วัด การปฏิบัติงาน บนฐานค่านิยมของการเมือง

คำนำ

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิงพุทธระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) ที่จัดทำในเอกสารวิชาการฉบับนี้เป็นการตรวจสอบและการวิเคราะห์สภาวะ แวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอก และ วิเคราะห์ตำแหน่งยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการดำเนินการ รวมถึงมาตรการหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมืองเชิงพุทธโดยมุ่งเน้นการปลูกฝังระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้คนในสังคม มีคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง จากภายในให้คุณธรรมนำการพัฒนาทำให้สังคมไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และเป็นสังคมแห่งคุณธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างมีธรรมาภิบาล เกิดความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีการพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักของศาสนาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ วิถีวัฒนธรรมอันดีงามหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

นายแทนคุณ จิตต์อิสระ
นักศึกษาลัทธิสุตตันกยยุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑๔

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ ๑	บทนำ	๑
๑.๑	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๓
๑.๓	ขอบเขตของการศึกษา	๓
๑.๔	ระเบียบวิธีการศึกษา.....	๓
๑.๕	ข้อจำกัดของการศึกษา.....	๔
๑.๖	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๔
บทที่ ๒	การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์	๕
๒.๑	สถานะแวดล้อมทั่วไป.....	๕
๒.๒	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร	๘
๒.๓	การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SWOT ANALYSIS).....	๑๓
บทที่ ๓	แผนขององค์กร	๒๐
๓.๑	เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END).....	๒๐
๓.๒	ประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ในการดำเนินการ (WAYS)	๒๑
๓.๓	มาตรการ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS).....	๒๓
บทที่ ๔	ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์	๒๔
	ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้	๒๔
บรรณานุกรม	๒๘
ประวัติย่อผู้ศึกษา	๒๙

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑ แสดงค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก.....	๑๖
ตารางที่ ๒ แสดงค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน.....	๑๗
ตารางที่ ๓ แสดงการสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	๑๗
ตารางที่ ๔ แสดงการสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	๑๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองในยุคเสรีนิยมใหม่มีความเปลี่ยนแปลงและท้าทายจากหลากหลายมิติ ทั้งเรื่องของเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเข้าถึงการสื่อสารและข้อมูลขนาดใหญ่ด้วยความรวดเร็ว การรุกคืบของสังคมหลังสมัยใหม่ที่มุ่งสลายโครงสร้างสังคมแบบเดิมเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ทำให้เกิดปัญหาและพหุวัฒนธรรม การก้าวข้ามพรมแดนความร่วมมือระหว่างประเทศ การเคารพในเรื่องสิทธิเสรีภาพและประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือที่ให้อำนาจกับประชาชนในการตั้งคำถาม ติดตามตรวจสอบและจับจ้องทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น แต่กระนั้นก็ได้ภายใต้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย ยังมีปัญหาหลายต่อหลายอย่างซึ่งล้วนแล้วแต่เกิดจากการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมน้อยเกินไป ดังนั้นเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบต่างๆ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาก็ยังอยู่ที่การพัฒนา “มนุษย์” ในฐานะ “ทุน” ที่สำคัญของระบบการเมืองและการพัฒนาการเมืองที่มีเสถียรภาพ ความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบหรือใกล้เคียงต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะแม้ว่าโดยหลักการของการกระจายอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย เป็นอำนาจ ๓ ฝ่าย คือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ หรือรัฐบาล รัฐสภาและศาลนั้นจะยังคงอยู่ แต่การแสวงหาสิ่งที่จะพัฒนา “ทุนมนุษย์” ให้เป็นทุนทางสังคมที่มีคุณค่าและสามารถพัฒนาเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงเพื่อทำให้สังคมและประเทศชาติ นั้นก็คือ “ทุน” ทางพุทธศาสนา โดยทำให้กลไกทางการเมืองได้ขับเคลื่อนอย่างมีพลวัตทางศีลธรรมเป็นตัวกำกับ สอดคล้องกับวาทกรรมที่ว่า “เมืองไทยเป็นเมืองพุทธ” เป็นวาทกรรมหลัก ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของสังคมไทยแทบทุกบริบท ทั้งในระดับวิถีชีวิตในระดับปัจเจกบุคคลไปจนถึงนโยบายระดับชาติ ดังพระบรมราโชวาทตอนหนึ่งของพระบาท สมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ ๙ มีใจความว่า “ ชาวพุทธที่แท้จริง เป็นผู้คิดชอบ ปฏิบัติชอบอยู่เป็นปกติอยู่ ณ ที่ใด ก็ทำให้ที่นั้น สงบร่มเย็นมีแต่ความปรองดอง และสร้างสรรค์ จึงเป็นโชคดีอย่างยิ่ง ที่ประเทศไทยเรามีพระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คนไทยทุกเชื้อชาติ ศาสนาอยู่ร่วมกันด้วยความสุข มีความรัก ความปรารถนาดีต่อกันมีการสงเคราะห์อนุเคราะห์ซึ่งกันและกันมีความสมัครสมานสามัคคีกันเป็นอย่างดี...” พระบรมราโชวาท ณ วัดอัมพวันจังหวัดสิงห์บุรี วันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ การทำความเข้าใจ พระบรมราโชวาท ดังกล่าวนั้น เพื่อสามารถออกแบบนวัตกรรมทางการเมือง ที่เรียกว่า “การเมืองเชิงพุทธ” ได้ ที่สำคัญ ดังนั้น การจะแก้ปัญหาทางการเมืองที่ผ่านมา เพราะนอกจากสามารถทำความเข้าใจ วาทกรรมการเมืองเชิงพุทธหรือธรรมาธิปไตยว่ามีรูปแบบอย่างไร การใช้อำนาจและเทคนิคทางอำนาจและความรู้ รวมทั้งปฏิบัติการของวาทกรรมของพุทธศาสนาที่สามารถประยุกต์ไปใช้ในบริบททางการเมืองของไทย ในมิติทางสังคม ทั้งคุณค่าของสังคม (Social value) และเป็นการปฏิบัติโดยสังคม (Social Practic) การใช้อำนาจอย่างแยบยลรอบงำ และปกครองประชาชน ซึ่งมีภาคปฏิบัติการวาทกรรมการเมืองเชิงพุทธ โดยภววิทยาของผู้กระทำวางอยู่บนฐาน ญาณวิทยาแบบถอดแยกของ มิเชล ฟูโกต์ ทั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการเมืองการปกครองไทยและมีความเป็นสถาบันทางการเมือง เพราะนอกจากเป็นพรรคการเมืองที่มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ต่อเนื่องยาวนานที่สุดในประเทศไทย แล้วยังมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งในฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้งเป็นพรรคการเมืองที่ใช้สัญลักษณ์ที่มีความกับพุทธประวัติ กล่าวถึงเหตุการณ์ในคัมภีร์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ โดยเมื่อครั้งพระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญเพียรเพื่อตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัม

พุทธเจ้า ได้ทรงผจญกับเหล่าพญามารทั้งหลาย พญามารได้ออกอุบายต่างๆ นานา เพื่อให้พระพุทธรองค์
 ทรงเกิดกิเลสตัณหา แต่พระพุทธรองค์ทรงไม่ยินดียินร้าย และในครั้งนั้นเองพระแม่ธรณีทรงแสดงปาฏิหาริย์
 ปราบเหล่าพญามารโดยทรงบีบมวย ผมให้น้ำไหลออกมาท่วม พวกพญามารทั้งหลายให้พ่ายแพ้ไปตั้งนั้นกล่าว
 ได้ว่า พรรคประชาธิปไตยที่ใช้สัญลักษณ์ของพรรคเป็นรูปพระแม่ธรณีบีบมวยผมก็เพื่อต้องการให้เป็นสัญลักษณ์
 ของการจัดหมู่มารผจญ อันหมายถึงความทุกข์และความลำบากยากไร้ของประชาชนให้หมดไป อีกนัยยะหนึ่ง
 ก็หมายถึง การรับใช้ผู้มีบุญญาบารมี คือ พระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งในทางคติความเชื่อของไทย ก็หมายถึง
 พระมหากษัตริย์นั่นเอง ดังนั้น การที่พรรคประชาธิปไตยใช้สัญลักษณ์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับทางพุทธ
 ศาสนาย่อมหมายความถึงการให้ความหมายของการยอมรับในอำนาจนาวิธิพุทธไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
 จริงๆนั่นเอง ดังนั้นการทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิงพุทธระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) ในครั้งนี้
 หากสามารถคลี่คลายและถอดรื้ออำนาจทางการเมืองเชิงพุทธให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของการเมืองเชิง
 พุทธ เพื่อทำความเข้าใจอำนาจเชิงศีลธรรมของการเมืองไทยผ่านการทำงานของสมาชิกพรรคประชาธิปไตย
 ควบคู่ไปกับการสะท้อนความรู้ไปสู่สังคม การเมืองที่มีศีลธรรมเชิงพุทธไปใช้ในบริบทของอำนาจทางการเมือง
 ของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้
 แต่ละอำนาจทางการเมืองการปกครองนั้นไปสู่ “อำนาจนา” แห่งความถูกต้องชอบธรรม ให้สอดคล้องกับหลัก
 ธรรมาภิบาล ต้องใช้ธรรมะเป็นเครื่องกำกับ ก็จะทำให้การพัฒนาและการดำรงอยู่ของระบบคุณธรรมจริยธรรม
 รวมทั้งศีลธรรมเข้าไปแทรกซึมปฏิบัติการทำให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยสมบูรณ์ขึ้น ไม่มีการทุจริต
 คอร์รัปชัน การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง จนทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของ
 อำนาจผ่านระบบอุปถัมภ์ รวมทั้งที่สำคัญอีกประการสำหรับปัญหาเรื่องการตรวจสอบถ่วงดุลและการบังคับใช้
 กฎหมายของสังคมไทยก็มีปัญหาจนเกิดวิกฤตที่ต้องเกิดความขัดแย้ง การก่อความไม่สงบ การเลือกปฏิบัติและ
 ไม่เลือกใช้คนที่มีความรู้ความสามารถ เลือกรัฐมนตรีจากพวกพ้อง เส้นสาย รวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ
 เช่นการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการหรือนักการเมืองที่เครือข่ายหรือเครือข่ายของตนให้ดำรงตำแหน่ง รับ
 ผลประโยชน์ มาสู่การบริหารงานและผลักดันนโยบายโดยฝ่ายการเมืองที่ผิดพลาดแล้วทำให้เกิดความเสียหาย
 ต่อรัฐต้องงบประมาณแผ่นดินเพียงเพื่อหวังชนะการเลือกตั้งเท่านั้น เรียกว่า การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย (Policy
 Corruption) มีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) (วิทยากร เชียงกู www.witayakomclub.wordpress.com,
 ๖ มิถุนายน ๒๕๕๖) ไปจนถึงการสร้างวาทกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ทำให้สังคมแตกแยกแบ่งฝักแบ่ง
 ฝ่ายและมีการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็มีปรากฏให้เห็นตามสื่อสาธารณะต่างๆ
 กระบวนการเหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำๆ และซ้อนทับกับการไม่สร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนโดยแท้จริง
 แม้ว่าในบริบทของสังคมออนไลน์ (social media) ที่เป็นตัวแทนของเสรีนิยมใหม่ในการจับจ้อง ตรวจสอบ
 อำนาจทางการเมือง การตรวจสอบพฤติกรรมของนักการเมือง ของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการใน
 ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นทางการเมือง ล้วนแล้วแต่
 เป็นปัญหาที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการขาดคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนศีลธรรมอันดีของนักการเมืองไทยและ
 ระบบการเมืองไทยอย่างแท้จริง ทำให้การเมืองการปกครองไทยเป็นการเมืองที่ขาดประสิทธิภาพ จนเป็น
 เงื่อนไขที่ทำให้ต้องมีการทำรัฐประหารหลายต่อหลายครั้ง หรือมีการสูญเสียงบประมาณไปกับปัญหาการทุจริต
 คอร์รัปชันจำนวนมากมายมหาศาล ดังนั้น การปฏิรูประบบการเมืองจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะได้รับการ
 สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับของประชาชน ข้าราชการและนักการเมือง เพื่อนำไปสู่การมี
 ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบ

การศึกษาแนวความคิดวาทกรรมทางการเมืองเชิงพุทธ เพื่อทำความเข้าใจการสถาปนาอำนาจนา
 ก่อรูปนวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธ และการใช้อำนาจวาทกรรมของนวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธ เพื่อเสริม
 หนุนให้มีการนำภาคปฏิบัติการของวาทกรรมศีลธรรมไปสู่การใช้ในระบบการเมือง จนกลายเป็นระบบ

“การเมืองเชิงพุทธ” โดยเฉพาะความท้าทายต่ออำนาจ “อวิชชา” คือความไม่รู้จริง ไม่รู้ความจริง หรือไม่รู้ทางไปสู่ความจริง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของโลกแห่งยุคเสรีนิยมใหม่ ที่มีการไหลล้นของความรู้ที่เข้ามาทับซ้อนเบียดขับกับความรู้อื่นๆที่เคยมีมา ซึ่งเป็นลักษณะร่วมของยุคเสรีนิยมใหม่ ที่มีกระบวนการผลิต “ทุน” ที่ทำให้ประชาธิปไตยภายใต้ทุนนิยมเสรี มองสังคม ด้วยกลไกตลาดส่งเสริมการบริโภค การแข่งขันทางการตลาดเพื่อครอบครองทรัพยากร จนกลายเป็นสังคมบริโภคนิยมและวัตถุนิยม ยิ่งทำให้ต้องสร้างความตระหนักรู้ถึงความจำเป็นที่ต้องสร้างสมดุลในด้านจิตใจ โดยการเน้นความเป็นธรรม คุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม (Social Structure) กับคุณลักษณะของปัจเจกบุคคล (Individualism) รวมทั้งเชื่อมโยงไปถึงสถาบันหลักๆของบ้านเมือง ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันสื่อสารมวลชน สถาบันการเมืองการปกครอง ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถาบันทางสังคมอื่นๆ โดยมุ่งหวังให้การศึกษาเรื่องนี้ ได้นำไปสู่การทำลายอำนาจของการทุจริตคอร์รัปชัน โดยใช้อำนาจของพุทธศาสนาซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญ พาให้ประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านศีลธรรมด้วยเหตุปัจจัยนี้ การส่งเสริมอำนาจเชิงศีลธรรมของการเมืองเชิงพุทธ หรือการสร้างสังคมประชาธิปไตย ให้เข้าไปมีบทบาทปฏิบัติการณ์ในบริบทของอำนาจทางการเมืองทั้งของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงเป็นกระบวนการส่งเสริมคนดี ระบบดี และบริบทที่ดีให้มีอำนาจและใช้อำนาจในทางที่ชอบธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับในคติพหุนิยม พหุปัญญา พหุวัฒนธรรม คือ เคารพในความแตกต่าง และทำเพื่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์สุขส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ส่งเสริมให้ใช้ธรรมะเป็นตัวตั้ง เป็นอำนาจสูงสุด เป็นอำนาจหลักสำคัญในการปกครองประเทศอีกนัยหนึ่ง การสร้างพลเมืองที่มีธรรมะจะส่งผลให้เกิดพลเมืองศึกษา (civic education) ที่ทำให้ประชาชนเกิดการ “ตื่นรู้” ในเรื่องสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ความรับผิดชอบ จนสามารถมีส่วนร่วม คิดและตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎร ติดตามกลไกอำนาจของภาครัฐ และเป็นผู้อำนวยความเป็นธรรมให้เป็นอำนาจจากประชาชน เพื่อประชาชนและโดยประชาชนโดยแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทรงเป็นตัวแทนของอำนาจทางศีลธรรมเชิงพุทธ เพราะทรงต้องเป็นพุทธมามกะ ทรงเป็นตัวแทนของอำนาจเชิงศีลธรรมที่ทำให้เกิดดุลยภาพและเอกภาพทางการเมืองการปกครองด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการ ทั้งปัจจัยภายนอก โอกาส และปัจจัยภายในของจุดอ่อน จุดแข็ง โดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis

๑.๒.๒ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิงพุทธระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) โดยการใช้ TOWS Matrix

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านประชากร เน้นตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม โดยศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยประชากรผู้มีส่วนร่วม

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีทางการเมือง

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษานี้จะใช้เวลาการศึกษาทั้งสิ้น ๓ เดือน หรือระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๔

๑.๔ ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยวิธีการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ทั้งปัจจัยภายนอก โอกาสและภัยคุกคาม ปัจจัยภายในทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง โดยการทวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อรวบรวมข้อมูลนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิง

พุทธระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘) ในการค้นหาโอกาสพัฒนาต่อยอดการปฏิบัติงานและการให้บริการโดยการใช้เครื่องมือ TOWS Matrix

๑.๕ ข้อยกจำกัดของการศึกษา

เนื่องด้วยระเบียบวิธีการศึกษาครั้งนี้เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จึงเกิดเป็นข้อยกจำกัดของการศึกษาในส่วนของจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการพัฒนา และยกระดับจิตใจเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

๑.๖.๒ ปลุกจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริต การปรับฐานความคิดในการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

๑.๖.๓ สร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๖.๔ ได้พัฒนาบุคลากรโดยใช้แผนปฏิบัติการส่งเสริมการเมืองเชิงพุทธระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘)

บทที่ ๒

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

๒.๑ สถานะแวดล้อมทั่วไป

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๘๐)

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี โดยมีวิสัยทัศน์ ขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประเทศมีความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มีความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุขอยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้าน ประกอบกับการประกาศกรอบทิศทางตามนโยบายการพัฒนา ประเทศไทย ๔.๐ และกรอบทิศทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้จัดส่งข้อเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรม เพื่อให้รัฐบาลนำไปพิจารณา นั้น การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้น การสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุขเน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน แนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติ ที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับ รูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยาย

โอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และ การกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคน ในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ตีรอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของ ประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความ รับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกัน การเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็น หุ่นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่าง บูรณาการ ใช้พื้นที่ เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามา มีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบน พื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะ เป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่น ต่อไปอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบ การทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่าง คุ่มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับ มาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการ ปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่าง ลึ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่ จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการ พัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม เป็นรากฐานที่สำคัญต่อการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์โดยต้องสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดย

ใช้กลไกทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน วัด ชุมชน และสื่อ ในการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม การยึดมั่นในสถาบันหลัก ความรักชาติและความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสา รวมทั้งจิตสำนึกร่วมด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยมีแนวทางการพัฒนา ๓ แผนย่อย ดังนี้ ๓.๑ แผนย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดี การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความอบอุ่น ดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มัชยัสถ์ อุดมคติ ซื่อสัตย์ การยึดมั่นในสถาบันหลัก ความรักชาติและความภาคภูมิใจในความเป็นชาติและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรม ที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ดังนั้น หากมีการพัฒนาและสร้างเสริมความรู้และทัศนคติของพ่อแม่ในการปลูกฝังส่งเสริมค่านิยม วัฒนธรรม และคุณธรรมที่พึงประสงค์การเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกในการส่งเสริมครอบครัวคุณธรรมที่เป็นการบูรณาการ การมีส่วนร่วม การเพิ่มบทบาทและการเพิ่มศักยภาพของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวคุณธรรม ก็จะช่วยให้เสริมสร้างครอบครัวให้มีความอบอุ่น มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพและความพร้อมในการหล่อหลอม บ่มเพาะปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี ได้อย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษา ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วม ร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น หากให้ความสาคัญกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีความครอบคลุมทั้ง ๓ ด้าน คือ วิชาการ วิชาชีพ วิชาชีวิต และการพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือ และทักษะการสร้างการเรียนรู้ในการปลูกฝังส่งเสริมค่านิยม วัฒนธรรม และคุณธรรมที่พึงประสงค์ผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการปลูกฝังส่งเสริมคุณธรรมให้แก่นักเรียน พัฒนาให้ครูเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียนทั้งการดำรงชีวิต ความประพฤติ และรสนิยม ควบคู่กับการสร้างความร่วมมือในการปลูกฝังส่งเสริม ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนให้มีความต่อเนื่องจนยึดถือเป็นหลักในการดำรงชีวิต รวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน โดยพัฒนาผู้เผยแผ่ศาสนา ให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตามคำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้งมีการเผยแผ่หลักธรรม คำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้น หากมีระบบคัดสรรและการเตรียมความพร้อมผู้ที่จะเป็นพระ นักบวชในศาสนา ซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ แก่ผู้เผยแผ่ศาสนา และมีความสามารถและศักยภาพในการเผยแผ่หลักคำสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมายและบริบทที่มีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็นต้นแบบ ของการมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การจัดระเบียบสังคม และการนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รวมถึงการลงโทษผู้ละเมิด บรรทัดฐานที่ดีทางสังคม ดังนั้น หากมีผู้นำชุมชนคุณธรรมต้นแบบ มีปราชญ์ชาวบ้าน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมในระดับพื้นที่ (ชุมชน/ท้องถิ่น/จังหวัด) การส่งเสริมการสร้าง กติกาในการอยู่ร่วมกันของชุมชน รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณธรรมและธรรมาภิบาลของเครือข่าย กองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ก็จะช่วยให้ชุมชน มีศักยภาพในการดูแลและเฝ้าระวังทางสังคม การอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งการดูแลรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนัก ให้ประชาชน รู้จักหน้าที่ของตนเอง การตรงต่อเวลา การยอมรับความหลากหลาย เห็นคุณค่าและความสำคัญ ในการ ประกอบสัมมาอาชีพหรือมีงานทำเน้นการพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็น พลเมืองที่ดีและส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุนส่งเสริมเป้าหมายของ ประเทศและ ยุทธศาสตร์ชาติตังนั้น ควรส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมให้คนไทยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน และมีพื้นที่หรือเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม และกิจกรรมจิตอาสา และการทำ ประโยชน์เพื่อสังคมและส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง ๓.๑.๑ แนวทางการพัฒนา ๑) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว ปลูกฝังค่านิยมและบรรทัด ฐานวัฒนธรรมที่ดีผ่านสถาบันครอบครัว ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่พัฒนาในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การมีธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และดำเนินชีวิตตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเสริมให้สถาบัน ครอบครัวเข้มแข็งและอบอุ่น ๒) บูรณาการเรื่องความ ซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัด ให้มีการเรียนการสอนตามพระราชด าริ และปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓) สร้างความ เข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาส่งเสริมกิจกรรมและการนำ หลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ๔) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดก ทางศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รณรงค์ส่งเสริม ความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน จัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริม ชุมชนให้เป็นฐาน การสร้างวิถีชีวิตพอเพียง ๕) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อ ส่วนรวม สร้างจิตสาธารณะและจิตอาสาโดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การ สื่อสาร เพื่อรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคล และองค์กร โดยการยกย่องผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไก การดำเนินงานในการสร้างเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะและจิตอาสา เพื่อสังคมและส่วนรวม โดยส่งเสริมและ สนับสนุนองค์กรสาธารณะที่ไม่หวังผลประโยชน์

๒.๒ สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

แนวคิดทางการเมืองเชิงพุทธของพรรคประชาธิปัตย์

การเมืองการปกครองที่ใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาในการปกครองของพรรคประชาธิปัตย์ที่ได้นำ หลักคุณธรรมความดีในทางพระพุทธศาสนาไปสู่การประพฤติปฏิบัติทั้งในฐานะที่เป็นประชาชน สมาชิก พรรค นักการเมือง ข้าราชการไปจนถึงพระมหากษัตริย์ ล้วนแล้วแต่สามารถสมาทานหลักธรรมในทาง พระพุทธศาสนาเป็นหลักการสำคัญในการดำรงชีวิตได้ โดยเฉพาะหลักธรรมที่เป็นหลักการศึกษาวีถีพุทธ คือ ไตรสิกขา เพราะหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักการของการพัฒนาชีวิตให้มีความก้าวหน้าและ สงบสุข ทั้งระดับปัจเจกบุคคลและระดับมหาชน และไม่ได้จำกัดชนชั้นวรรณะ อายุ เพศ วัย อาชีพใดๆก็ ตามแต่ก็ล้วนแล้วแต่สามารถเกี่ยวข้องกับหลักธรรมะในทางพระพุทธศาสนาได้ทั้งสิ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีความ เกี่ยวพันกับความเป็นการเมืองในมิติต่างๆ เช่น ในระดับนโยบายการออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ของคนไทย การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลให้บุคคลที่มาลงสมัครรับเลือกตั้งและผู้มีตำแหน่งทางการเมืองได้ ประพฤติปฏิบัติตนทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีและมีคุณสมบัติตามอัตลักษณ์เชิงพุทธเพื่อให้การเมืองมีเสถียรภาพและ ไม่มีปัญหาในภายหลัง โดยพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และได้ให้ความสำคัญกับหลักพุทธศาสนาทั้งการสนับสนุน ทำนุบำรุง สืบสานและเผยแผ่พร้อม ทั้งได้มีการนำหลักธรรมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในเชิงพฤติกรรม ความมุ่งมั่นตั้งใจและการพัฒนา

สติปัญญาในทุกระดับตั้งแต่สัญลักษณ์ของพรรค อัตลักษณ์และคุณลักษณะอันผสมผสานลงตัวกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย หลักธรรมที่สอดคล้องกับการทำงานทางการเมืองในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ได้แก่ หลักไตรสิกขา ไตรลักษณ์นิยม มงคลนิยม กรรมนิยม ทศพิธราชธรรม สังคหวัตถุ และจักรวรรดิวัตร ซึ่งสามารถนำมาใช้กับการเมืองการปกครองไทยในปัจจุบัน เฉพาะอย่างยิ่ง ทศพิธราชธรรม ได้นำมาประยุกต์กับการบริหารองค์การภาครัฐและภาคเอกชนอย่างกว้างขวาง สำหรับการปกครองของประเทศไทยด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้อง หลักการไตรสิกขาที่ผู้นำการปกครองต้องก่อปรด้วย คุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดยความซื่อสัตย์ สุจริต และความกล้าหาญเป็นคุณสมบัติที่สังคมไทยต้องการมากที่สุดในทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากนักการเมืองเมื่อได้รับตำแหน่งเป็นผู้บริหารประเทศย่อมต้องเกี่ยวข้องกับการบริหารอำนาจและงบประมาณแผ่นดินจำนวนกว่า สามล้านสองแสนล้านบาท ซึ่งถ้าหากพรรคการเมืองปราศจากการดำเนินตามหลักธรรมในพุทธศาสนาย่อมทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติบ้านเมืองอย่างแน่นอน

ทิศทางการใช้อำนาจการเมืองเชิงพุทธของพรรคประชาธิปัตย์ ทิศทางการใช้อำนาจการเมืองเชิงพุทธของพรรคประชาธิปัตย์มีความสอดคล้องกับการใช้อำนาจนำของอำนาจทางศีลธรรมในการเมืองเชิงพุทธในการเมืองการปกครองของไทยนั้น มีศูนย์กลางอำนาจทางศีลธรรม คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงใช้พระราชอำนาจนำเป็นอำนาจการปกครองโดยธรรมะ คือทศพิธราชธรรมและหลักธรรมต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์และความสุขให้กับประเทศชาติและประชาชน และมีการแผ่กระจายของอำนาจทางธรรมะนั้นไปยังองค์การที่เป็นเสาหลักทั้ง ๓ เสาหลักของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ได้แก่ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจตุลาการ และด้วยเหตุปัจจัยที่ องค์พระมหากษัตริย์ทรงมีสถานภาพเป็นประมุขของรัฐที่อยู่ใต้รัฐธรรมนูญ ทรงใช้อำนาจเป็นธรรมะ ดังนั้น พรรคประชาธิปัตย์ซึ่งเป็นพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองโดยยึดมั่นอยู่ในครรลองแห่งธรรมะมาโดยตลอด ตั้งแต่การออกแบบสัญลักษณ์ให้มีสัญลักษณ์ทางความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนา คือ พระแม่ธรณีบีบมวยผม ซึ่งเป็นการเริ่มต้นให้การสถาปนารูปแบบการใช้อำนาจการเมืองเชิงพุทธเข้ามามีส่วนร่วมในกลไกการทำงานของพรรคประชาธิปัตย์ โดยพรรคมีรูปแบบการใช้อำนาจที่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย กล่าวคือ มีการให้สมาชิกได้ทำการเลือกตั้งผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง (primary vote) เพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการเลือกผู้สมัครในการลงสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีการเลือกตั้งกรรมการบริหารของพรรคและหัวหน้าพรรค ซึ่งเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุด โดยทิศทางและรูปแบบการใช้อำนาจของพรรคสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มีการกำกับด้วยมติพรรคที่ช่วยทำให้การใช้อำนาจมีความหมายมากขึ้น ทั้งการเบียดขับ คัดกรอง คัดสรรผู้สมัครตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางของกระบวนการใช้อำนาจของพรรค ต้องถูกกำกับและตรวจสอบโดยสมาชิกพรรคเสมอโดยเฉพาะเมื่อไปอยู่ในสถานภาพผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนผ่านระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

พลวัตอำนาจการเมืองเชิงพุทธในกลไกการเมืองการปกครองผ่านพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อมีการสถาปนาอำนาจเชิงศีลธรรมในทางพระพุทธศาสนาของพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็นพุทธมามกะ ทำให้ทรงเป็นศูนย์กลางของอำนาจเชิงศีลธรรม มีสถานภาพที่ศักดิ์สิทธิ์ สูงส่ง มีอาจมีผู้ใดล่วงละเมิดต่อพระบรมเดชาานุภาพของพระองค์ได้ ดังนั้นทั้งในทางสถานภาพด้านต่างๆและทางศีลธรรม พระมหากษัตริย์ คือผู้ใช้อำนาจทางศีลธรรมเชิงพุทธ ทั้งพุทธธรรมคือทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจเชิงศีลธรรม นิติธรรม ได้รับความคุ้มครองและรับรองจากรัฐธรรมนูญ และวัฒนธรรม มีพระราชประเพณีในการสืบสันตติวงศ์ที่ถูกต้อง สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของรัฐไทย และที่ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชนชาวไทยทั้งชาติ จึงกล่าวได้ว่าเป็นทิศทางอำนาจเชิงศีลธรรมจากด้านบน สู่ด้านล่างของยอดปิรามิดอำนาจอธิปไตย

อีกด้านหนึ่งของทิศทางปิรามิดอำนาจเชิงศีลธรรม คือ พรรคการเมืองที่ต้องมีความเป็นสถาบันทาง

การเมือง กล่าวคือ มีความยึดมั่นในความซื่อสัตย์ทั้งต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมต่อประชาชน ในการทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน โดยในกระบวนการนี้ พรรคประชาธิปัตย์ต้องใช้อำนาจเชิงศีลธรรมจากด้านล่างสู่ด้านบน คือ อำนาจอธิปไตยอันเป็นของปวงชนชาวไทยที่เป็นฐานรากของปิรามิด ที่ใช้อำนาจในการมอบอำนาจให้กับฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภา ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะสมาชิกรัฐสภา ซึ่งประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคน ซึ่งการมอบอำนาจผ่านการเลือกตั้ง คือ การมอบสิทธิอำนาจผ่านตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ใช้อำนาจเชิงศีลธรรม เพื่อจัดตั้งรัฐบาล คือ ฝ่ายบริหาร เพื่อผลักดันนโยบายสาธารณะที่ได้หาเสียงไว้กับประชาชน และการนำงบประมาณแผ่นดินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติผ่านกลไก คือ ระบบข้าราชการ ต่อประชาชนทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ หรือเลือกว่าเป็นประชาชนที่เลือกตนมาเท่านั้น และอีกส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ได้เป็นฝ่ายรัฐบาลก็อยู่ในฐานะสมาชิกรัฐสภาก็จะทำหน้าที่เป็น ฝ่ายค้าน เพื่อตรวจสอบถ่วงดุล ติดตามการทำงานของรัฐบาล และฝ่ายตุลาการ คือ ศาล ที่แม้มิได้เกิดจากการเลือกตั้งของประชาชนและต้องทำงานภายใต้พระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ แต่ก็เป็นกลไกอำนาจเชิงศีลธรรมที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับประชาชนที่สุดกลไกหนึ่ง ด้วยเหตุว่าต้องอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่าโดยมีอาจเลือกปฏิบัติ รักษาความยุติธรรมให้มีมาตรฐานเดียวและไม่แบ่งแยกประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักนิติรัฐ นิติธรรม รวมทั้งความเชื่อมั่นในกลไกการใช้อำนาจเชิงศีลธรรม โดยถือว่าเป็นการใช้อำนาจเชิงศีลธรรมของพรรคประชาธิปัตย์เพื่อประชาชนโดยแท้จริง เนื่องจากนำมาสู่ความสุขสงบและสามารถทำประโยชน์ให้กับประชาชนได้อยู่ดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ตั้งนั้นการสร้างวัฒนธรรมในศีลธรรมในการทำงานทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์เป็นกลไกที่สำคัญของระบอบการเมืองไทย

นวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธในกลไกการใช้อำนาจของพรรคประชาธิปัตย์นวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธในมุมมองความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล รวมถึงการเมืองเชิงพุทธจะสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยกระบวนการสถาปนาอำนาจนำในประเทศไทยอำนาจทางศีลธรรมในเมืองเชิงพุทธอยู่ที่สถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ทรงใช้พระราชอำนาจนำนั้น ผ่านฝ่ายบริหาร คือ รัฐบาล ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภา และฝ่ายตุลาการ คือ ศาล โดยควรมีเหตุปัจจัยการส่งเสริมความรู้ ทางด้านพุทธธรรม นิติธรรมและวัฒนธรรม รวมทั้งในความคิดเห็นที่ว่าโมเดลของนวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธนั้นควรมีองค์ประกอบ คือ เรื่องของไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา กล่าวโดยสรุป คือ การสถาปนาให้อำนาจเชิงศีลธรรมของการเมืองเชิงพุทธ มีบทบาทนำในสังคมไทยผ่านสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ทรงใช้พระราชอำนาจนำนั้น ผ่านฝ่ายบริหาร คือ รัฐบาล ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภา และฝ่ายตุลาการ คือ ศาล ต้องใช้ ความรู้ความเข้าใจ เป็นอำนาจหลักผลักดันให้เกิด ไตรสิกขา หรือหลักการศึกษาของหลักพุทธธรรม ๓ ประการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ในระบบการเมืองไทย ซึ่งเป็นนวัตกรรมในการเชื่อมโยงและบูรณาการ หลักศาสนา การศึกษาและการเมืองเข้าไว้ด้วยกัน โดยกลไกดังกล่าวเป็นกลไกที่พรรคประชาธิปัตย์ ได้ปฏิบัติผ่านวิถีการเมืองที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยใช้กระบวนการให้ความจริงทางสังคมโดยสถาบันหลักของสังคม คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันการศึกษา ซึ่งรวมถึงสถาบันสื่อสารมวลชนและโซเชียลมีเดีย และความรู้ที่นั่นต้องเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนิติธรรม คือ ตัวบทกฎหมายและวัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรมด้วย

นวัตกรรมทางการเมืองเชิงพุทธกับโลกการขับเคลื่อนพรรคประชาธิปัตย์ พรรคประชาธิปัตย์มีคตินิยมที่ว่า “สัจจิงเว อมตาวา” แปลว่า การกล่าวคำจริงเป็นอมตะ เป็นคตินิยมประจำพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของศีลข้อที่ ๔ ด้วยความเชื่อว่า เมื่อสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เป็นผู้ซื่อสัตย์ในการพูดคำจริงย่อมหน้าเชื่อถือ เพราะสิ่งที่พูดกับสิ่งที่ทำต้องสัมพันธ์กัน มิฉะนั้นจะกลายเป็นคนโกหกได้ และเมื่อสามารถโกหกหลอกลวงได้ ย่อมสามารถกระทำความชั่วอื่นๆ ได้ ดังนั้น การตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต จึงเริ่มต้นจากการยึดมั่นในความจริง ปฏิบัติและพูดจาด้วยคำจริง “พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น” ความซื่อนี้ สัมพันธ์

กับการมีวาจาสุภาสิตในมงคลสูตร ข้อที่ ๑๐ อีกด้วย

ดังนั้นจะเห็นว่า การน่านวัตกรรมการเมืองเชิงพุทธ คือ ศิล สมาธิ ปัญญา ซึ่งมีความตั้งใจให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำกิจกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์แต่เริ่มเดิมทีไปต่อยอดในระดับที่เข้มข้นขึ้น คือ การรักษาศิล ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และเจริญสติปัญญา ให้เข้มข้นขึ้น และผลักดันในระดับนโยบายทั้ง การศึกษา การสื่อสาร และการเมืองในทุก ๆ บริบทก็จะทำให้การเมืองไทยที่มีพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคร่วมรัฐบาลในขณะนี้ มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันบทบาทของนักการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมทั้ง

ภายในและภายนอกประเทศ นักการเมืองมีความสามารถและมีความทันสมัยเป็นคนรุ่นใหม่มากขึ้นมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และการศึกษาด้านการเมืองการปกครองมีหลักสูตรด้านรัฐศาสตร์ มีการตื่นตัวและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น มีการวิพากษ์ประเด็นการศึกษาและการเมือง ทำให้มีแนวคิดเป็นเสรีนิยมยุคใหม่ มีแนวคิดและบทบาทเกี่ยวข้องกับการเมืองมากขึ้น จึงควรตระหนักถึงบทบาทการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนากับบทบาททางการเมืองว่าจะกำหนดขอบเขตอย่างไรให้เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยมีพบว่า

(๑) การอบรมสั่งสอนด้วยหลักธรรมะในทางพระพุทธศาสนา ควรมีความทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงประชาชน หรือกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกับนักการเมืองรุ่นใหม่ ๆ ของพรรคประชาธิปัตย์ ให้มีความศรัทธาและมีลักษณะปฏิบัตินิยมเช่นเดียวกับรุ่นก่อน ที่เคร่งครัดในวัตรปฏิบัติ อย่างเช่น ท่านชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร คนปัจจุบันที่มีจรรยาบรรณและขนบธรรมเนียมปฏิบัติแบบนักการเมืองที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งและมั่นคง พร้อมทั้งมีการน้อมนำหลักธรรมะไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

(๒) ประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้กับชีวิตประจำวัน และการบริหารองค์กรจนถึงการบริหารประเทศ ควรยึดปฏิบัติในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ไม่ใช่เรื่องของการบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแต่ให้มีกลไกที่นำหลักธรรมะไปใช้ให้เกิดประโยชน์และกำกับในกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะหลักไตรสิกขา ไตรลักษณ์ มงคลสูตร เป็นต้น เพราะเป็นหลักธรรมที่สามารถปฏิบัติได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกกลุ่มศาสนา ไม่จำกัดเฉพาะเป็นพุทธศาสนิกชนเท่านั้น โดยเฉพาะเรื่องของการทำสมาธินั้นถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้การรักษาศิลและการเจริญสติปัญญา จนถึงจิตเกษมณันบรรลุได้ด้วยสมาธิ ที่มีทั้งสมณะกรรมฐาน และวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งเป็นไปทั้งในระดับโลกียะธรรมและโลกุตระธรรมด้วย

(๓) ความเกี่ยวข้องกับการเมืองเชิงพุทธที่สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการทุจริตคอร์รัปชันได้นอกจากมุ่งเน้นที่การแก้ระดับปัจเจกบุคคล พฤติกรรมของบุคคลปกติแล้วยังมุ่งแก้ที่ระดับองค์กรด้วย และลักษณะของปฏิสัมพันธ์กับหลักธรรมเป็นการทำให้ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การใช้สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเชิงสร้างสรรค์มากกว่าการใช้ความรุนแรง

(๔) ควรแสดงบทบาททางการเมืองให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นนักการเมืองเชิงพุทธ ควรเป็นผู้นำทางการเมืองที่เสียสละและแสดงบทบาทสนับสนุนแนวคิดการเมืองที่มีจริยธรรมเป็นการประนีประนอม และส่งเสริมความสามัคคีเป็นสำคัญ เพื่อให้เป็นแบบอย่างของนักการเมืองในทุกพรรคได้ตระหนักคุณค่าของการน้อมนำหลักธรรมะในทางพระพุทธศาสนาไปประพฤติปฏิบัติอนึ่งการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรทุกฉบับเน้นชัดเจนถึงการปกครองประเทศไทย คือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขความโดดเด่นของการเมืองเชิงพุทธยังคงอยู่ในระบอบการเมืองการปกครองปัจจุบัน มีปัจจัยสำคัญจากวัฒนธรรมการปกครองของไทย ความมีพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ไทย ที่คนไทยส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นผู้มีบุญบารมีเหนือคนทั่วไปทั้งปวง เช่นเดียวกับราชาปราชญ์ (Philosopher King) ตามแนวคิดทางการเมืองของเพลโต (Plato) เป็นธรรมราชา ดังนั้นไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจะเป็นอย่างไร พรรคการเมืองใดเป็นรัฐบาล มีการยึดอำนาจเป็นเผด็จการ หรือเกิดวิกฤตทาง

การเมืองในกรณีใด ๆ พระมหากษัตริย์ หรือพระราชาก็เข้ามามีส่วนร่วมได้รับการกล่าวถึงหรืออ้างอิงเสมออย่างไรรก็ตาม การเมืองการปกครองไม่ว่าเป็นรูปแบบใด หรืออำนาจอธิปไตยจะอยู่กับผู้ใด ควรใช้หลักทศพิธราชธรรม สังคหวัตถุ และจักรวรรดิวัตรมาประยุกต์ จะทำให้ประสบความสำเร็จเป็นผลดีต่อสังคม

ธรรมทัศน์ของการใช้อำนาจวาทกรรมของการเมืองเชิงพุทธผ่านหลักทศพิธราชธรรม พระพุทธศาสนามีธรรมะสามหมวดใหญ่ที่สร้าง “ธรรมทัศน์” ในลักษณะดังกล่าวแล้ว พระพุทธศาสนายังมีอีกหนึ่งความเชื่อ คือ ความเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ในอำนาจของพระศรีรัตนตรัย อันได้แก่พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งในคัมภีร์โบราณในพระพุทธศาสนา มักเรียกกันว่า พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ รัตนะทั้งสามโดยรวมถือเป็นสิ่งที่พึ่งที่ระลึกและเป็นแหล่งของอำนาจความศักดิ์สิทธิ์อย่างหนึ่ง ซึ่งชาวพุทธสวดมนต์ภาวนา และขอให้ตนเองได้ถึงความปรารถนา ต่อพระรัตนตรัย ในทำนองเดียวกันกับ ศาสนิกในศาสนาอื่นสวดมนต์ภาวนาถึงพระผู้เป็นเจ้าของตนเช่นกัน

อำนาจของพระรัตนตรัยจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้พระพุทธศาสนายู่ในฐานะที่เป็นศาสนาเท่าเทียมกับศาสนาใหญ่ ๆ ของโลกเช่นกัน หากพระพุทธศาสนามีเพียงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแต่เพียงอย่างเดียวไม่มีอำนาจของความศักดิ์สิทธิ์ใดเกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนาก็อาจถูกมองได้ว่าเป็นแต่เพียงปรัชญาของชาวอินเดียสายหนึ่งเท่านั้น ความเชื่อในอำนาจของพระศรีรัตนตรัยนี้อาจแยกออกได้เป็น ๓ ประการคือ พุทธานุภาพหนึ่ง ธรรมานุภาพหนึ่ง และสังฆานุภาพอีกประการหนึ่ง แต่กระนั้นอำนาจทั้ง ๓ นั้นสามารถรวมกันและเป็นสรณะให้แก่ชาวพุทธในยามที่ตนเองรู้สึกได้ว่าสิ่งที่พึ่งที่ระลึกได้ อำนาจทั้ง ๓ นี้ยังเป็นต้นแหล่งของพิธีกรรมต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนาทั้งหมด เป็นต้นว่า การเจริญพระพุทธมนต์ การประกอบพิธีปลุกเสกวัตถุมงคล น้ำมันต์ พิธีสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น ตัวอย่างที่พบเห็นกันอย่างชัดเจนคือการประกาศตนเป็นพุทธมามกก็มีสาระแก่นสารคือการขอถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่สำคัญ เป็นที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งว่าในพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าไม่ทรงปฏิเสธอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของเทวดาหรืออำนาจที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ธรรมชาติทั้งหลายเลย แต่ทรงยืนยันว่าอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยเป็นอำนาจสูงสุด ดังนั้นการยอมรับอำนาจของคุณพระศรีรัตนตรัยเป็นอำนาจสูงสุดนั้นจึงเป็นเอกลักษณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งของชาวพุทธในประเทศต่าง ๆ สำหรับการรักษาโรคร้ายต่าง ๆ การยอมรับอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ของคุณพระศรีรัตนตรัยจึงเป็นที่พึ่งทางจิตใจของผู้ป่วยที่เป็นชาวพุทธได้อย่างมาก และไม่ควรถูกมองว่าเป็นเรื่องงมงายไร้เหตุผลแต่เป็นความเชื่อที่ถูกต้องเหมาะสมตามครรลองจารีตประเพณีในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตการที่ได้มีอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเองยอมรับเป็นที่พึ่งได้นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

อีกประการหนึ่งการใช้พระราชอำนาจในทางใดทางหนึ่งย่อมต้องคำนึงถึงหลักการที่ถูกต้องและมีทั้งหลักกฎหมาย คือ รัฐธรรมนูญหมวดว่าด้วยพระมหากษัตริย์ และทศพิธราชธรรม คือ หลักธรรมของพระมหากษัตริย์ ได้แก่ ข้อที่ ๑ ทาน การให้ ทั้งวัตถุสิ่งของ ให้อภัย ให้หลักธรรมผ่านแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ข้อที่ ๒ ศีล ความประพฤติอันบริสุทธิ์ ข้อที่ ๓ บริจาค ความเสียสละความสุขสบายส่วนพระองค์ ข้อที่ ๔ อาชวะ ความซื่อตรง ซื่อสัตย์สุจริต ข้อที่ ๕ มัทวะ ความอ่อนโยน เรียบร้อย ข้อที่ ๖ ตบะ ความเพียรเพื่อชนะกิเลส ชนะความลำบาก ข้อที่ ๗ อักโกธะ ความไม่โกรธ มีปกติสงบระงับ ข้อที่ ๘ อวิงสา ความไม่เบียดเบียน ข้อที่ ๙ ขันติ ความอดทนอดกลั้น และข้อที่ ๑๐ อวิโรธนะ ความไม่คลาดจากธรรม หมายถึงไม่กระทำการที่ผิดไม่ถูกต้องด้วยประการทั้งปวง โดยเฉพาะการใช้อำนาจต่างๆ ต้องคำนึงถึงหลักการของพุทธธรรม นิติธรรมและวัฒนธรรมซึ่งก็คือ แนวทางการเมืองการปกครองโดยใช้หลักพุทธธรรม และต้องทรงคำนึงถึงราชประเพณี หรือจารีต คือ วัฒนธรรมนั่นเอง

การวิเคราะห์พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์พระราชสถานะและพระราชอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับยืนยันความเป็นประมุขสูงสุดของพระมหากษัตริย์ โดยบัญญัติว่าองค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือ

ฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้ หมายความว่า ผู้ใดจะหมิ่นพระบรม เเดชานุภาพพระมหากษัตริย์ไม่ได้ ผู้ละเมิดต่อพระมหากษัตริย์ถือว่าเป็นการกระทำความผิดอย่างร้ายแรง การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย

๒.๓ การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SWOT ANALYSIS)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) เป็นการตรวจสอบสถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็น คุณสมบัติภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้เกิดการเอื้อต่อบรรลุเป้าหมาย ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

๒.๓.๑ การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก โดยใช้ตัวแบบ C-PEST

นำปัจจัย ๕ ด้านที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มาวิเคราะห์ให้มีความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่

๑. ด้านพฤติกรรมของผู้รับบริการ (Customer Behaviors : C) วิเคราะห์ในเรื่อง ผู้รับผลประโยชน์ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชนที่อยู่โดยรอบ สภาพของคู่แข่งและการแข่งขัน ฯลฯ

๒. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P) วิเคราะห์รัฐธรรมนูญ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ร.บ.การศึกษาภาคบังคับ มาตรฐานการศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัด กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหน่วยงาน ฯลฯ

๓. ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors : E) วิเคราะห์สภาพและ แนวโน้มเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ภาวะทางการเงิน การวางแผน อัตราการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย และการลงทุนต่าง ๆ ฯลฯ

๔. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social – Cultural Factors : S) วิเคราะห์โครงสร้างประชากร ระบบการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี แนวคิดอนุรักษ์ คุณภาพชีวิต การอนามัย สภาพและกระแสสังคมและชุมชนที่ล้อมรอบหน่วยงาน ความต้องการของประชาชน ปัญหาของสังคม เครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ฯลฯ

๕. ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors : T) วิเคราะห์ในเรื่อง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการบริหาร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

๒.๓.๒ การวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร (๗S framework)

เป็นการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มที่เป็นจุดแข็ง (Strengths :S) และ จุดอ่อน (Weaknesses :W) ที่หน่วยงานสามารถควบคุม/บริหารจัดการได้และมีอิทธิพลโดยตรงที่แสดงถึงศักยภาพของหน่วยงานที่ส่งผลกระทบต่อกำหนดกลยุทธ์ของหน่วยงาน การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมตามแนวคิดของ McKinsey ๗ S ปัจจัย ๗ ด้าน มาวิเคราะห์ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้าง (Structure: S๑) วิเคราะห์ โครงสร้าง หน่วยงานที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย การแบ่งหน่วยงาน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชา มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ผู้ปฏิบัติงานสามารถ ตัดสินใจในการบริหารจัดการได้ถูกต้องและรวดเร็ว ส่งผลต่อการผลักดันให้ การดำเนินงาน บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ถ้าหน่วยงานมีหรือเป็นก็จะเป็นจุดแข็งทำให้การ ดำเนินงาน ไม่บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ก็จะเป็น จุดอ่อน เป็นต้น

๒) ด้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategy: S๒) วิเคราะห์ ทิศทางและขอบเขตที่หน่วยงานจะดำเนินการที่ผ่านมากลยุทธ์ของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ กับโครงสร้างของหน่วยงานหรือไม่ เนื่องจากการจัดโครงสร้างของหน่วยงานจะเป็นเครื่องมือให้การบริหารจัดการตามกลยุทธ์ของหน่วยงานนั้นๆ บรรลุมิติวัตถุประสงค์และ วิสัยทัศน์ที่กำหนด

๓) ด้านระบบการดำเนินงานหน่วยงาน (Systems : S๓) วิเคราะห์ในเรื่อง ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายในหน่วยงานทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการที่ช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการ หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ ตอบสนองกลยุทธ์ของหน่วยงาน เช่น ระบบงาน มาตรฐานการศึกษา ระบบการวางแผน ระบบการนิเทศติดตามและรายงานผลระบบด้านงบประมาณและระบบบัญชี /การเงิน การพัสดุ ระบบในการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ระบบในการฝึกอบรม ระบบในการติดต่อสื่อสาร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบ ติดตามประเมินผล เป็นต้น โดยระบบหรือขั้นตอนการทำงานเหล่านี้จะบ่งบอกถึงวิธีการ ทำงานต่างๆ ของหน่วยงาน

๔) ด้านแบบแผนการบริหารจัดการ (Style: S๔) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องของ รูปแบบ ระบบการบริหารจัดการของผู้บริหารหน่วยงาน รวมถึง บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำและคุณธรรมของผู้บริหารเนื่องจากการกระทำหรือพฤติกรรมของ ผู้บริหารจะเป็นแบบอย่างและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหน่วยงาน รวมถึงความรู้สึกนึกคิดของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานมากกว่าคำพูดของผู้บริหาร หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถนำพาหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จพร้อมด้วยคุณธรรม

๕) ด้านบุคลากรในหน่วยงาน (Staff: S๕) วิเคราะห์ บุคลากรทุกระดับภายในหน่วยงาน ทั้งในเรื่องจำนวนบุคลากรเพียงพอ เหมาะสมกับเกณฑ์ รวมถึงตอบสนองต่อการเจริญเติบโตของหน่วยงานในอนาคต การปฏิบัติต่อบุคลากรภายใน หน่วยงาน เช่น การพัฒนาที่มงาน การมอบหมายให้ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับด้านบุคลากรทั้งหมด หรือการที่ผู้บริหารเข้ามาเกี่ยวข้องต่อการจูงใจและพัฒนาบุคลากร

๖) ด้านทักษะ ความรู้ความสามารถบุคลากร (Skills: S๖) วิเคราะห์ ความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากร การให้บริการผู้รับบริการ ความสามารถในด้านการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ของบุคลากร ทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน และ จรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบและ บริหารจัดการให้สำเร็จ มีภาวะผู้นำสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗) ด้านค่านิยมร่วมกันของสมาชิกในหน่วยงาน (Shared Values: S๗) วิเคราะห์ในเรื่องแนวคิดร่วมกัน ค่านิยม ความคาดหวังของ หน่วยงานพึงปฏิบัติจนกลายเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน ทำให้เกิดปทัสถาน (Norm) ของหน่วยงานร่วมกัน เช่น “บริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้” “ธรรมาภิบาลคืออุดมการณ์ของเรา” ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหาร เป็นต้น

๒.๔ การประเมินสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)

๑. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม
๒. การให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบของรัฐบาล ตามหลักธรรมาภิบาล เป็นโอกาสขององค์กรในการขับเคลื่อนมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต
๓. ประเทศไทยมีการกำหนดเรื่องการดำเนินการของภาครัฐภายใต้หลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส หลักคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในกฎหมายหลายฉบับ รวมทั้งปัจจุบันได้มีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประเทศโดยตรง
๔. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการรวมตัว (Convergence) ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆ ทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้มากยิ่งขึ้น
๕. กระแสการพัฒนาในระดับสากลที่สนใจการนำมิติด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมาใช้ ในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและสื่อมวลชน ให้ความสนใจและความสำคัญต่อการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

อุปสรรค (Treat)

๑. ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยของผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ ยังเป็นปัญหาที่วิกฤติ
๒. ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ทำให้คนไม่ตระหนักถึงความร้ายแรงของการทุจริตคอร์รัปชัน
๓. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโลก รวมทั้งในภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม
๔. การกำหนดเงื่อนไข/กฎกติกาการดำเนินงานในระดับนานาชาติบางส่วนส่งผลกระทบต่อ ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เช่น การขึ้นทะเบียนมรดกโลก การจัดทำเขตการค้าเสรี ฯลฯ
๕. อิทธิพลของค่านิยมและวัฒนธรรมต่างชาติที่ไหลบ่ามาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและอื่นๆ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมของไทย

สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths)

๑. นโยบายผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
๒. หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกในการประพฤติปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม
๓. คนไทยมีอัธยาศัยไมตรี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรในการต้อนรับขับสู้และบริการ เป็นที่ประทับใจของชาวต่างประเทศ
๔. มีแหล่งเรียนรู้และสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมจำนวนมาก
๕. มีสถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการที่ทำงาน รวมทั้งดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางวัฒนธรรมจำนวนมาก
๖. มีต้นทุนทางวัฒนธรรมสูง มีมรดกและทรัพยากรทางวัฒนธรรมจำนวนมาก มีศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ตารางที่ ๒ แสดงค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	คนที่							\bar{X}
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
S๑: โครงสร้างองค์กร (Structure)	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๔
S๒: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๓
S๓: ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (Systems)	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๔
S๔: แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๒๐	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๔
S๕: บุคลากรในองค์กร (Staff)	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕
S๖: ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Staffs)	๐.๒๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๑๕
S๗: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕
น้ำหนักคะแนนรวม	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐

๒.๖ การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก มีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ C-PEST ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อองค์กรมาก มากจะกำหนด น้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อองค์กรมาก เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

ตารางที่ ๓ แสดงการสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (โอกาส - ภัยคุกคาม)
		โอกาส	ภัยคุกคาม	โอกาส	ภัยคุกคาม	
C : Customer Behaviors	๐.๒๐	๓.๘๐	๔.๑๑	๐.๗๖	๐.๘๒	-๐.๐๖
P : การเมือง	๐.๒๑	๔.๒๐	๓.๗๘	๐.๘๘	๐.๗๙	๐.๐๙
E : เศรษฐกิจ	๐.๑๙	๔.๐๕	๔.๒๐	๐.๗๗	๐.๘๐	-๐.๐๓
S : สังคมและวัฒนธรรม	๐.๒๐	๓.๙๘	๔.๑๘	๐.๘๐	๐.๘๔	-๐.๐๔
T : เทคโนโลยี	๐.๒๐	๓.๘๘	๓.๗๕	๐.๗๘	๐.๗๕	๐.๐๓
เฉลี่ยปัจจัยภายนอก				๓.๙๙	๔.๐๐	
สรุปปัจจัยภายนอก				-๐.๐๑		

การกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ ๗S ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่า ปัจจัยด้านใดที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อองค์กรมาก จะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อองค์กรน้อย เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

ตารางที่ ๔ แสดงการสรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (จุดแข็ง - จุดอ่อน)
		จุดแข็ง	จุดอ่อน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
S๑: โครงสร้างองค์กร (Structure)	๐.๑๔	๓.๗๐	๓.๖๐	๐.๕๒	๐.๕๐	๐.๐๑
S๒: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	๐.๑๓	๔.๑๐	๔.๑๕	๐.๕๓	๐.๕๔	-๐.๐๑
S๓: ระบบในการดำเนินงานขององค์กร	๐.๑๔	๔.๐๓	๔.๒๕	๐.๕๖	๐.๖๐	-๐.๐๓
S๔: แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	๐.๑๔	๓.๔๘	๔.๓๐	๐.๔๙	๐.๖๐	-๐.๑๑
S๕: บุคลากรในองค์กร (Staff)	๐.๑๕	๓.๘๘	๔.๑๒	๐.๕๘	๐.๖๒	-๐.๐๔
S๖: ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skill)	๐.๑๕	๔.๑๕	๓.๕๐	๐.๖๒	๐.๕๓	๐.๑๐
S๗: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	๐.๑๕	๔.๒๕	๓.๒๐	๐.๖๔	๐.๔๘	๐.๑๖
เฉลี่ยปัจจัยภายใน				๓.๙๔	๓.๘๗	
สรุปปัจจัยภายใน				๐.๐๗		

๒.๗ การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

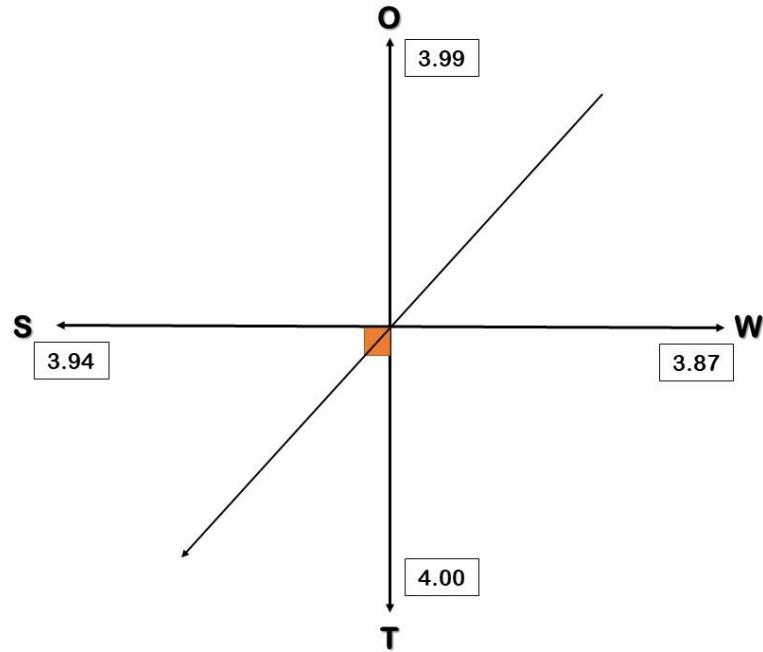
จากคะแนนข้างต้นจะนำไปสู่การจัดทำกราฟแสดงสถานภาพขององค์กร ซึ่งการประเมินสถานภาพขององค์กรเป็นลักษณะใด ซึ่งการแสดงสถานภาพของหน่วยงานจะบ่งบอกถึงสถานภาพ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. Stars (เอื้อและแข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูง เมื่อองค์กรมีสถานภาพเป็น Stars ให้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยืนยงต่อไปและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. Question Marks (เอื้อแต่อ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกเอื้อ มีความพร้อมสูงให้การสนับสนุน แต่ปัจจัยภายในขององค์กรอ่อน หากแก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้ จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาองค์กร (Turnaround)

๓. Cash Cows (ไม่เอื้อแต่แข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรในภาพรวม ส่วนใหญ่ภายนอกองค์กรมีอุปสรรค มีปัญหา แต่ภายในองค์กรแข็ง มีความพร้อมมีความเข้มแข็ง หากรอให้ปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสเอื้อต่อการพัฒนาองค์กร หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสนี้ก็จะสามารถพัฒนาองค์กรนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์ป้องกัน/แตกตัว (Defend/Diversify)

๔. Dogs (ไม่เอื้อและอ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทั้งภายนอกไม่เอื้อ ภายในอ่อน มีปัญหาต่ออุปสรรคต่อการประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง จึงเป็นไปได้ว่าต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เพราะหากดำเนินการต่อไป ปัญหาจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ ถึงอาจขั้นแก้ไขไม่ได้ต้องยุบองค์กร ให้กำหนดกลยุทธ์ประคองตัว/ถอย (Retrenchment)

จากกราฟ จะเห็นว่าจุดที่คะแนนสูงสุดเป็น อุปสรรค (Treat) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรในภาพรวม ส่วนใหญ่ภายนอกองค์กรมีอุปสรรค มีปัญหา แต่ภายในองค์กรแข็งแกร่ง มีความพร้อม มีความเข้มแข็ง หากรอให้ปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสเอื้อต่อการพัฒนาองค์กร หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสก็จะสามารถพัฒนาองค์กรนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็งแกร่ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์ป้องกัน/แตกตัว (Defend/Diversify)

บทที่ ๓ แผนขององค์กร

๓.๑ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)

วิสัยทัศน์

พรรคประชาธิปัตย์ประชาชนเป็นใหญ่ประชาธิปไตยสุจริต

พันธกิจ

มุ่งกระจายอำนาจลดความเหลื่อมล้ำ

เป้าประสงค์พรรค

มุ่งมั่นพัฒนาประเทศให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ด้วยอุดมการณ์และความทันสมัย

วัตถุประสงค์หลัก (Objective)

๑. เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม

๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ

๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

เป้าประสงค์ : ๑. เพื่อวางรากฐานแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมให้แก่สังคมทุกภาคส่วน

๒. เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตนในการดำรงชีวิต และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มั่นคง และยั่งยืน

๓. เพื่อสืบสานความเป็นไทยและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

กลยุทธ์ : กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว

กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา

กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมือง การปกครอง

กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานรากในการเสริมสร้างคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็น

เอกภาพ

เป้าประสงค์ : ๑. เพื่อสร้างและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านส่งเสริมคุณธรรมให้มีความเข้มแข็ง

๒. เพื่อขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการด้านคุณธรรมให้มีเอกภาพ

๓. เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพให้แก่สังคมไทยด้วยคุณธรรม

กลยุทธ์ : กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพด้วยคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าประสงค์ : ๑. เพื่อเป็นการสร้างและขยายภาคีเครือข่ายคุณธรรมในสังคมให้เพิ่มมากขึ้น

๒. เพื่อผนึกกำลังทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม อันเป็นการกระตุ้นสังคมให้เกิดกระแสแห่งการส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓. เพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรหรือองค์กรเครือข่ายให้เป็นแบบอย่างในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์

กลยุทธ์ : กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม

๓.๒ กลยุทธ์ในการดำเนินการ (WAYS) (ประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์)

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการทำ SWOT Analysis โดยเรียงลำดับความสำคัญของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ๕ อันดับแรก แล้วนำมา TOWS Matrix มาใช้เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ ซึ่งได้ผลเป็นกลยุทธ์ต่างๆ ดังแสดงตามตารางดังนี้

TOWS Analysis

		INTERNAL FACTORS	
EXTERNAL FACTORS		Strengths (S)	Weaknesses (W)
	Opportunities (O)	Strengths/ Opportunities (SO)	Weaknesses/ Opportunities (WO)
	Threats (T)	Strengths/ Threats (ST)	Weaknesses/ Threats (WT)

www.marketingteacher.com/tows-analysis/

จุดแข็ง (Strengths) ๕ อันดับแรก

S๗ มีหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่ทำงาน รวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปิน และผู้สนใจทำงาน ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนจำนวนมาก

S๖ มีต้นทุนทางวัฒนธรรมสูง มีมรดกและทรัพยากรทางวัฒนธรรมจำนวนมาก มีศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

S๒ หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกในการ ประพฤติปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม

S๓ คนไทยมีอัธยาศัยไมตรี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรในการต้อนรับขับสู้และบริการ เป็นที่ประทับใจของชาวต่างประเทศ

S๕ มีสถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการที่ทำงาน รวมทั้งดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางวัฒนธรรมจำนวนมาก

จุดอ่อน (Weaknesses) ๕ อันดับแรก

W๔ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมบางส่วน ยังไม่ทันสมัยและเอื้อต่อการดำเนินงาน รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายในบางส่วนยังไม่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

W๓ ความร่วมมือและการบูรณาการการดำเนินงานวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอกยังมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

W๒ กระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึกและต่อต้านการกระทำผิดจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมยังขาด ความเข้มงวด

W๕ ขาดการสนับสนุนงบประมาณและมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

W๑ บุคลากรยังขาดความตระหนักถึงภัยของการขาดคุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในการทำงานอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

โอกาส (Opportunities) ๕ อันดับแรก

O๒ การให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประเพณีนิยมของรัฐบาล ตามหลัก ธรรมาภิบาล เป็นโอกาสขององค์กรในการขับเคลื่อนมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริต

O๓ ประเทศไทยมีการกำหนดเรื่องการดำเนินการของภาครัฐภายใต้หลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส หลักคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในกฎหมายหลายฉบับ รวมทั้งปัจจุบันได้มีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประเทศโดยตรง

O๔ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการรวมตัว (Convergence) ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆ ทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้มากยิ่งขึ้น

O๕ กระแสการพัฒนาในระดับสากลที่สนใจการนำมิติด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมาใช้ ในการพัฒนา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและสื่อมวลชน ให้ความสนใจและความสำคัญต่อการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

O๑ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม

อุปสรรค (Treat) ๕ อันดับแรก

T๓ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโลก รวมทั้งในภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม

T๔ การกำหนดเงื่อนไข/กฎกติกาการดำเนินงานในระดับนานาชาติบางส่วนส่งผลกระทบต่อ ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เช่น การขึ้นทะเบียนมรดกโลก การจัดทำเขตการค้า เสรี ฯลฯ

T๑ ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยของผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ ยังเป็นปัญหาที่วิกฤติ

T๒ ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ทำให้คนไม่ตระหนักถึงความร้ายแรงของ การทุจริตคอร์รัปชัน

T๕ อิทธิพลของค่านิยมและวัฒนธรรมต่างชาติที่ไหลบ่ามาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและอื่นๆ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมของไทย

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้องของสถานการณ์ภายนอกและปัจจัยภายในองค์กร SWOT Analysis

<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S๑ มีหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่ทำงาน รวมถึงประชาชน ชาวบ้าน ศิลปิน และผู้สนใจทำงาน ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนจำนวนมาก</p> <p>S๒ มีต้นทุนทางวัฒนธรรมสูง มีมรดกและทรัพยากรทางวัฒนธรรมจำนวนมาก มีศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>S๒ หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกในการประพฤติปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>S๓ คนไทยมีอัธยาศัยไมตรี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรในการต้อนรับขับสู้และบริการ เป็นที่ประทับใจของชาวต่างประเทศ</p> <p>S๕ มีสถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการที่ทำงาน รวมทั้งดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางวัฒนธรรมจำนวนมาก</p>	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O๒ การให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประเพณีนิยมของรัฐบาล ตามหลัก ธรรมภิบาล เป็นโอกาสขององค์กรในการขับเคลื่อนมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริต</p> <p>O๓ ประเทศไทยมีการกำหนดเรื่องการดำเนินการของภาครัฐภายใต้หลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส หลักคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในกฎหมายหลายฉบับ รวมทั้งปัจจุบันได้มีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประเทศโดยตรง</p> <p>O๔ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการรวมตัว (Convergence) ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆ ทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้มากยิ่งขึ้น</p> <p>O๕ กระแสการพัฒนาในระดับสากลที่สนใจการนำมิติด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมาใช้ ในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและสื่อมวลชน ให้ความสนใจและความสำคัญต่อการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น</p> <p>O๖ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนาคาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม</p>	<p>อุปสรรค (Treat)</p> <p>T3 การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโลก รวมทั้งในภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม</p> <p>T4 การกำหนดเงื่อนไข/กฎกติกาการดำเนินงานในระดับนานาชาติบางส่วนส่งผลกระทบต่อ ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เช่น การขึ้นทะเบียนมรดกโลก การจัดทำข้อตกลงการค้า เสรี ฯลฯ</p> <p>T1 ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยของผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ ยังเป็นปัญหาที่วิกฤติ</p> <p>T2 ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ทำให้คนไม่ตระหนักถึงความร้ายแรงของ การทุจริตคอร์รัปชั่น</p> <p>T5 อิทธิพลของค่านิยมและวัฒนธรรมต่างชาติที่ไหลบ่ามาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและอื่นๆ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมของไทย</p>
<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W๔ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมบางส่วน ยังไม่ทันสมัยและเอื้อต่อการดำเนินงาน รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายในบางส่วนยังไม่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น</p> <p>W๓ ความร่วมมือและการบูรณาการการดำเนินงานวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอกยังไม่มี ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น</p> <p>W๒ กระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึกและต่อต้านการกระทำผิดจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมยังขาด ความเข้มงวด</p> <p>W๕ ขาดการสนับสนุนงบประมาณและมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง</p> <p>W๑ บุคลากรยังขาดความตระหนักถึงภัยของการขาดคุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ในการทำงานอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies)</p> <p>คือการใช้วัฒนธรรมในเรื่องของการเมืองเชิงพุทธเพื่อสนับสนุนให้กรมที่มี ศรัทธาในศีลธรรมและยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ซื่อสัตย์สุจริตเข้ามาทำงานการเมือง เพิ่มขึ้นรวมทั้งเป็นการทำให้การเมืองเข้มแข็งในระยะยาวเนื่องจากการเมืองที่มี ศีลธรรมกำกับและขับเคลื่อน</p> <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies)</p> <p>การที่ต้องทำความเข้าใจในกฎกติกาและสากลขององค์กรที่เกี่ยวข้องในการ ตรวจสอบที่มีความเที่ยงตรงและฉับไวในการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นที่อาจจะ สร้างความเสียหายเนื่องจากว่ามีกลไกการตรวจสอบที่ล่าช้าขั้นตอนมากเกินไป รวมทั้งมีขั้นตอนที่ยุกยากโดยเฉพาะในระบบการเมืองที่ต้องอิงกับระบบอุปถัมภ์ มากทำให้การตีความว่าเรื่องใดเป็นความผิดอาจบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงจึงต้อง มีเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นบรรทัดฐานที่ครอบคลุมและทันสมัย</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies)</p> <p>การส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการที่ความและให้ความสำคัญกับสิ่งที่เป็นคุณธรรมจริยธรรมในการเมืองต้องเท่าทันและเข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยโดยเฉพาะความท้าทายด้านศีลธรรมที่ สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมคือการใช้ทรัพยากรต่างๆที่หมดไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากความต้องการที่ไม่ จำกัด ของมนุษย์ทำให้มนุษย์มีภูมิคุ้มกันทางสิ่งแวดล้อมมากขึ้น</p> <p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)</p> <p>การสร้างกระบวนการตั้งแต่การคัดกรองบุคลากรที่สนใจที่จะทำงานการเมืองว่า ต้องมีความรู้ความสามารถและมีศีลธรรมในระดับที่เป็นเชิงประจักษ์กระบวนการ ในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตัดสินใจลงคะแนนให้กับผู้ที่จะมาเป็น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและกลไกในการเปิดรับผู้ที่มีพฤติกรรมทุจริต คอร์รัปชั่น</p>

๓.๓ มาตรการ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)

จากการวิเคราะห์สามารถวางมาตรการและแผนงาน โดยมี ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๘ กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมมี ๘ กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว
- กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา
- กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ
- กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง
- กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบรากฐานการการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพมี ๓ กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรมและเสริมสร้างความเป็นเอกภาพแก่สถาบัน / องค์กรในสังคม
- กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพด้วยคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมมี ๕ กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน
- กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๕ ใช้มาตรการทางการเงินและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกมี ๓ กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนในด้านการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร แบ่งปันและมีจิตสาธารณะเพื่อโลกและประเทศชาติ
- กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพความมั่นคงและความยั่งยืนของภูมิภาคอาเซียนด้วยคุณธรรม
- กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณธรรมและความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในการตระหนักและรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๔

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้

การสถาปนาและการก่อรูปนวัตกรรมทางการเมืองเชิงพุทธ ที่ถือเป็นการสร้างสังคมพุทธ การเมืองเชิงพุทธ ภายใต้บริบทของสังคมไทยนั้นมีความสอดคล้องกันทั้งหลักการและกระบวนการผลิตสร้าง คลื่นคล้าย การสถาปนาและการใช้อำนาจ ความรู้ วาทกรรมในการดำเนินการบริหารจัดการทางการเมืองการ ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจสร้างกระบวนการนวัตกรรมที่เรียกว่า การเมืองเชิงพุทธแบบไตรสิกขา ที่สอดคล้อง กับอำนาจเชิงศีลธรรมของวาทกรรมการเมืองเชิงพุทธกับแนวคิดอำนาจทางการเมืองเชิงพุทธ (Buddhist Political power) การเมืองเชิงพุทธ เป็นการศึกษารัฐศาสตร์ที่มีปรากฏอยู่ในคำสอนของพระพุทธศาสนา แต่ โดยที่ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีคำสอนที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมและจริยธรรม ไม่ใช่ศาสตร์แห่งการเมืองการ ปกครองโดยตรง จึงไม่มีหลักทฤษฎีทางการเมืองโดยเฉพาะ แต่เป็นทั้งผู้ปกครองและผู้ใต้ปกครองจะต้อง ประพฤติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการอยู่ร่วมกันทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม องค์กร สังคม ประเทศชาติ นานาชาติ และมนุษยชาติทั้งหมด การศึกษา การเมืองเชิงพุทธ จึงศึกษาโดยกำหนดกรอบแนวคิด โดยอาศัย หลักคำสอนที่มีปรากฏอยู่ในพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับหลักการทางการเมืองการปกครองผ่านกลไก อำนาจของพรรคประชาธิปัตย์

การศึกษาเรื่อง “นวัตกรรมทางการเมืองเชิงพุทธ: ศึกษาแนวคิดทางการเมืองของพรรค ประชาธิปัตย์” หากนำไปสร้างและประยุกต์ใช้ย่อมช่วยทำให้ประชาธิปัตย์ในประเทศไทยมีความเข้มแข็งใน กล่าวคือ

๑. การส่งเสริมให้นักการเมืองมีศีลธรรมมีความสำคัญคู่ไปกับหลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของ ปวงชน ในการเข้ามาทำงานทางการเมืองของ นักการเมืองไทย ข้าราชการไทย ควรมีการสนับสนุนให้มีกลไก หรือกระบวนการ หลักสูตรการศึกษา หรือการตรวจสอบทางสังคม เพื่อสนับสนุนให้นักการเมือง ข้าราชการ ให้ ความสำคัญกับเรื่องการรักษาศีล และปฏิบัติธรรมตามหลักไตรสิกขา โดยเฉพาะในมิติทางการเมืองอย่าง จริงจัง เพราะแท้จริงแล้วเรื่องการปฏิบัติธรรมนั้นและไม่ได้เป็นข้อจำกัดเฉพาะชาวพุทธเท่านั้น แต่เป็นเรื่อง สำคัญที่ประชาชนสามารถแสดงออกถึงการมีส่วนร่วม การเคารพในพลังของประชาชนไม่ว่าจะเป็นศาสนิกชน ในศาสนาไหน เพราะในข้อเท็จจริงประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทย กว่าร้อยละ ๙๔.๖ นับถือศาสนาพุทธ เมื่อระบอบประชาธิปัตย์ที่ให้ปฏิบัติตามเสียงส่วนใหญ่แต่ก็เคารพเสียงส่วนน้อย ก็ควรนำข้อเท็จจริงนี้ไปสู่การ ปฏิบัติให้เรื่องศีลธรรมเป็นเรื่องสำคัญจริงจัง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการขาดศีลธรรม ที่เป็นรากเหง้าของ ปัญหาทั้งปวง รวมถึงการมีกลไกการลงโทษทางสังคม สำหรับความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองที่ควรมีมาตรฐานทางศีลธรรมที่สูงกว่าบุคคลทั่วไป และจำเป็นต้องให้เกิดการติดตามตรวจสอบ อย่างเข้มข้น จากภาคประชาสังคม ที่ต้องเข้าใจและทำหน้าที่เป็นตัวแทนทางศีลธรรมให้กับสังคมได้

อำนาจในทางการเมืองกับอำนาจของวาทกรรมเชิงพุทธในลักษณะของธรรมาธิปไตยนี้เป็น ภาวะปฏิบัติที่แสดงออกในรูปความรู้ที่กระทำต่อตัวพุทธศาสนิกชนในฐานะองค์ประธาน คือ เพื่อการปกป้อง หรือสนับสนุน ผลักดันให้หลักศีลธรรม เข้าไปมีบทบาทนำในทางการเมือง ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อเกิดวิกฤติทาง การเมือง ประชาชนมักจะเรียกร้องให้มีการตรวจสอบนักการเมืองด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม ความรับผิดชอบ ทางสังคม รวมทั้งหลักศีลธรรมอันดีในการปกครองบ้านเมืองด้วย ดังนั้น ควรสนับสนุนให้อำนาจอธิปไตยเป็น เรื่องเดียวกันระหว่างอำนาจทางการเมืองกับอำนาจทางศีลธรรม คือ มุ่งสร้างองค์อธิปัตย์เพื่อให้เป็นตัวแทน แห่งอำนาจทางศีลธรรมเชิงพุทธ ที่เข้าไปในระบบการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสังคมไทยที่ ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา แม้ว่าชาวพุทธไทยส่วนหนึ่งอาจไม่ค่อยได้ใช้หลักธรรมไปสู่การ ปฏิบัติอย่างจริงจังเท่ากับการเรียกร้องจากผู้อื่น โดยเฉพาะฝ่ายการเมือง เช่นเรื่องความ ซื่อสัตย์สุจริต การ

เสียสละผู้อื่นอย่างแท้จริง แต่ขณะเดียวกันหลายประเด็นอาจถูกออกแบบไปในการกำหนดเชิงนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติการของพื้นที่ว่าทกรรม เช่นการดื่มสุรา ศาสนาพุทธมีข้อห้ามชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติ อาจไม่สามารถบังคับ หรือปิดกั้นเสรีภาพในการดื่มได้เบ็ดเสร็จ จึงปรับให้สอดคล้องกัน กับบทบัญญัติของศาสนาในเรื่องศีลธรรมเข้าไปในบทบัญญัติทางกฎหมาย เช่น การห้ามดื่มสุราในที่สาธารณะ หรือในขณะที่ขับชี่ ยานพาหนะ การห้ามจำหน่ายในเวลาที่ไม่อนุญาต หรือห้ามจำหน่ายสุราให้กับเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี รวมทั้งห้ามโฆษณา เป็นต้น ดังนั้นหากสนับสนุนให้ระบบการเมืองมีศีลธรรม คุณธรรม ความดีอย่างแท้จริง บริสุทธิ์ใจ ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน ก็จะช่วยให้การเมืองมีเสถียรภาพและมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติมากขึ้น

๒. การส่งเสริมหลักเสรีภาพทางพหุปัญญา เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งและเห็นต่าง เหตุที่ต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจหลักธรรมในพุทธสังคัมไทยเข้าสู่สังคัมที่มีถูกทำลายด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีแนวคิดและแนวทางที่นำไปสู่ความท้าทายทางความคิดและสติปัญญาของผู้คนในยุคหลังสมัยใหม่มากขึ้น ซึ่งแนวคิดและการนำหลักการในพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาแห่งเสรีภาพในการใช้ศรัทธาที่ต้องมีการใช้ปัญญา โดยเฉพาะเป็นลักษณะพหุปัญญา ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเราได้ข้อมูลทางการเมืองมาชุดหนึ่ง การจะมีวิจรรณญาณอะไรที่ช่วยให้เข้าใจกลไกของชุดข้อมูลนั้น ๆ ในการแยกแยะและทำความเข้าใจ ระหว่าง ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ความจริง รวมทั้งมีผลต่อการปฏิบัติการของวาทกรรมเชิงพุทธได้อย่างไร ในหลักพุทธธรรมก็มีการนำเสนอไว้คือ หลักกามลามสูตร ที่ต้องพิจารณาข้อมูลเหล่านั้นว่ามีที่ไปที่ไปอย่างไร ส่งผลกระทบต่ออย่างไร ไม่เลือกเชื่อเพียงเพราะสอดคล้องกับ ความคิดของเรา หรือบุคคลนั้น เป็นบุคคลที่เราศรัทธามีความน่าเชื่อถือ ถึงขนาดบัญญัติว่าไม่ให้เชื่อแม้แต่สมณะนั้นจะเป็นครูของเรา กล่าวคือ เป็นการทำความเข้าใจและใช้พหุปัญญาในการแยกแยะผู้พูดหรือข้อมูลที่น่าเชื่อถือ จนกว่าเราจะตรึกตรองพิจารณาโดยแยกกายแล้ว เพื่อให้เป็นเครื่องกำกับความเชื่ออย่างมีสติของเรา เรียกว่า เกิดพหุปัญญา ในการสืบค้นข้อมูลจากหลายๆแหล่ง หลายมุมในการเปรียบเทียบให้เข้าใจ

ในขณะที่เดียวกัน การเป็นศาสนาแห่งเสรีภาพ ทำให้เกิดสันติภาพเพราะมีหลักการและวิธีการที่มุ่งเน้นหลักปฏิบัติเพื่อความสงบสุข มีความประนีประนอมกับศาสนาอื่น เพราะจากประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนานอกจาก ไม่เคยปรากฏว่าเกิดสงครามศาสนาพุทธหรือความขัดแย้งที่รุนแรงเช่นเดียวกันกับศาสนาอื่นด้วยแล้ว ยังสอนให้รู้จักมีเมตตาและให้อภัย ปลอ่ยวางความโกรธและโทสะอีกด้วย และยังเป็นศาสนาที่เปิดโอกาสให้ศาสนิกชนสามารถกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บุคคลต้องการ ตราบเท่าที่การกระทำของเขานั้น ไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือละเมิดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของประเทศชาติ ดังนั้น การมองในมุมนี้จะเห็นความสอดคล้องกันของเสรีภาพในความเป็นการเมืองและความเป็นพุทธศาสนา แต่กระนั้น ทำให้เห็นว่าในมิติการเมือง บทบาทหน้าของพุทธศาสนาในเรื่องเสรีภาพและสันติภาพมีค่อนข้างสูง กล่าวคือ ทำให้คนไทยเป็นคนรักอิสระ และคำนึงถึงการรักษาสติของตนมากขึ้น จนหลายครั้งกลายเป็นการทำอะไรตามใจตนเองมากไป ในกรณีนี้จึงกล่าวได้ว่า เกิดเป็นร่องรอยที่ทำให้สืบค้นต่อไปว่า ในเมื่อผู้วิจัยเชื่อว่า การเมืองเชิงพุทธหรือธรรมาธิปไตย นอกจากจะเป็นการสะท้อนมิติที่วาทกรรมเชิงพุทธ ได้เข้าไปมีบทบาทในการเมือง คือ สังคมแห่งอำนาจเองแล้ว ยังมีบทบาทในการสะท้อนสิ่งที่ปรากฏของสิ่งที่ไม่ปรากฏ เพื่อทำให้การเข้าถึงเสรีภาพของอำนาจทางการเมืองการปกครองโดยมีศีลธรรมเชิงพุทธเป็นรูปแบบหนึ่งแล้วขยายไปสู่การทำความเข้าใจระหว่างศาสนาอื่นๆ จนถึงที่สุดก็ช่วยทำให้ทุกคนที่มีศาสนาสามารถเข้าถึงแก่นแท้ของธรรมในศาสนาของตนได้

๓. สนับสนุนความเสมอภาค เท่าเทียมในด้านสิทธิมนุษยชนโดยใช้อำนาจศีลธรรมเชิงพุทธให้สอดคล้องกับหลักสากลในส่วนแนวคิดด้านหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ความเท่าเทียมโดยใช้อำนาจศีลธรรมเชิงพุทธให้สอดคล้องกับหลักสากล ในด้านกระบวนการ

ยุติธรรม นิติรัฐ นิติธรรมนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญ และปัญหาที่เกิดจากความไม่เท่าเทียมกัน หรือความเหลื่อมล้ำ ในสังคมก็มีสูงมาก โดยแต่เดิมพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มุ่งสลายความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นวรรณะ แม้ว่าปัจจุบัน การยึดโยงกันที่ตัวบทของธรรมะและตัวบทกฎหมาย โดยมีธรรมะกำกับก็จะสร้างความเท่าเทียมในการที่ ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงความถูกต้อง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีปฏิบัติหลักพุทธธรรมได้ ไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ และแม้แต่ศาสนา เช่น การรักษาศีล ๕ การเจริญจิตภาวนา เป็นต้น แต่กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีบุคคล ที่ตีความหลักธรรมที่เข้าข้างตัวเอง ในแง่ของความสูงส่งทางศีลธรรมที่สูงกว่าผู้อื่นและมีมุมมองที่ “กตเหยียด” “เบียดขับ” ให้ผู้ที่ปฏิบัติธรรมภายใต้อำนาจศีลธรรมที่แตกต่างกลายเป็นพลเมืองชั้นสอง หรือกลายเป็นฝ่าย ตรงข้าม เพียงเพราะการปฏิบัติของเขาไม่ตรงกับสิ่งที่เราเชื่อ หรือปฏิบัติหรือสมาทานเป็นหลัก และบ่อยครั้ง พื้นที่ทางศีลธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนากลายเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ถ้าหากทำอะไรผิดพลาดไปก็จะถูกตำหนิอย่าง รุนแรง จนถูกขับออกจากสังคมนั้นๆ ได้โดยไม่รู้ตัว

๔. การสร้างวิธีการกำกับและสนับสนุนการทำงานของสื่อมวลชนให้สอดคล้องกับศีลธรรม ปัจจุบันการทำงานของสื่อมวลชนมีความสำคัญอย่างมากขึ้น ทั้งสื่อมวลชนในกระแสหลักและสื่อมวลชนในสื่อ สังคมออนไลน์ โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในยุคปัจจุบันถือเป็นเรื่องหลัก เป็นเรื่องที่ทำให้เห็นถึงการใช้สิทธิเสรีภาพและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ผลักดันและสร้างกระแส ความเปลี่ยนแปลงให้กับสังคม แต่ในหลายปีที่ผ่านมา “สื่อ” ถูกใช้เป็น “เครื่องมือ” สร้างความแบ่งแยกและเกลียดชังกันของสังคม สร้าง “hate speech” ทำให้สังคมเกิดความแตกแยก แบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันมากขึ้น รวมไปถึงการนำเข้าสู่ข้อมูลอันเป็นเท็จ บิดเบือนและมีการเผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง ย่อมส่งผลให้เกิดความ เกลียดชัง ก้าวร้าว และกลายเป็นการก่อความวุ่นวายในสังคมไทยอย่างหนึ่ง ซึ่งแน่นอนว่าจะมีพ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ เป็นตัวกำกับควบคุมแต่สติและจิตสำนึกในการระวังป้องกันและคัดกรองปัญหาที่จะเกิดขึ้นอันจะ เป็นภาระของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น โดยเฉพาะการกำกับดูแลสิทธิเสรีภาพขององค์กรสื่อด้วยตนเอง หากให้ ความสำคัญและใส่ใจเรื่องศีลธรรมอันดีบนเสรีภาพในการนำเสนอความรู้ ความจริงที่สอดคล้องกับวาทกรรม การเมืองเชิงพุทธ ก็จะช่วยสร้างสรรค์ให้ระบบสังคมและการเมืองการปกครองไทยดำรงอยู่และดำเนินไปมี ความสว่างามมากขึ้น

๕. การสื่อสารของสื่อมวลชนต้องมีคุณธรรมการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนต้องสามารถสะท้อน สังคม เสรีภาพและความคิดของประชาชนในสังคมทั้งยังมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการสืบทอดวัฒนธรรม ดังนั้นสื่อมวลชนกับสังคมเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงและผูกพันกันอย่างแยก ไม่ออก ในปัจจุบันสื่อสารมวลชนออนไลน์ที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารและนำไปสู่การขึ้นนำทางสังคม และตามสื่อ ต่างๆที่ยังมีอยู่อย่างแพร่หลาย คือ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ซึ่งส่งผลต่อสังคมทั้งทางบวกและทางลบ ต่อมาเมื่อ วิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า โลกของอินเทอร์เน็ตจะยิ่งเข้ามามีบทบาทในชีวิตมนุษย์ วัฒนธรรมการเปิดรับสื่อก็เปลี่ยนไปตามกระแสการพัฒนาไปให้สอดคล้องกับยุคเสรีนิยม และยิ่งจะทวีความ รวดเร็วและรุนแรงของข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น ถ้าสื่อมวลชนสามารถปรับบทบาทและวิธีการให้สอดคล้องกับ วัฒนธรรมการบริโภคสื่อที่เปลี่ยนไปสอดคล้องตามความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สื่อออนไลน์ ที่เกิดขึ้นจำนวน มากนอกจากนี้อยากให้มาตรการในการกำกับดูแลเรื่องศีลธรรมในระบบสื่อในรูปแบบใหม่ เช่น หนังสือพิมพ์ ออนไลน์ นิตยสารในรูปแบบของ e-magazine ทั้งเฟซบุ๊ก และไลน์ เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของ คนในสังคม และให้มีความสมดุลสอดคล้องกับเรื่องสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอของสื่อเองด้วย

ดังนั้น สื่อออนไลน์ยังคงเป็น “ผู้นำทางความคิด” (opinion leader) และ “ผู้กำหนดวาระข่าวสาร” (agenda setter) ที่สำคัญในสังคม สื่อแขนงอื่นไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ ที่มีการนำไปขยาย ความต่อผ่านการแชร์ข่าวทางออนไลน์ นอกจากนั้นเมื่อภูมิทัศน์สื่อเปลี่ยนแปลงไปเข้าสู่ยุคดิจิทัล เกิด วิวัฒนาการของการรายงานข่าวแบบหลากหลาย เทคโนโลยีทำให้การรับสารของคนธรรมดาเข้าถึงข้อมูล

หลากหลายได้ง่ายขึ้น และตรงกับความต้องการมากขึ้น ช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้าง ทำให้ผู้รับสารกลายเป็นผู้ส่งสารไปด้วย ผู้เสกกลายเป็นผู้ผลิตเนื้อหาสื่อ ซึ่งดูเหมือนจะเข้าถึงกลุ่มคนและมีความหลากหลายมากขึ้น เมื่อเกิดพื้นที่แลกเปลี่ยนและส่งต่อข่าวสารด้วยตัวเองได้เร็วขึ้น ทั้งนักข่าวและผู้ส่งข่าวสารต้องปรับตัวให้ทันความเปลี่ยนแปลงในการผลิตข้อมูลข่าวสาร นอกจากต้องคัดกรองประเด็นข่าวที่มีจากแหล่งข่าวและนำเสนอข่าวได้ดีแล้ว ยังต้องจัดการเนื้อหาที่มีอยู่ทั้งในรูปแบบของข้อมูล ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว มานำเสนอให้เหมาะสมกับช่องทางสื่อที่หลากหลายโดยควรให้มีความใส่ใจเรื่องสิทธิมนุษยชนที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมให้ได้ด้วย

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน. (2553). สายธารแห่งนักคิดทฤษฎี เศรษฐศาสตร์การเมืองกับ
สื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2554). รายงานการประชุมกลุ่มศึกษาโครงการกระบวนทัศน์ใหม่ของการสื่อสาร
ศึกษาไทย ครั้งที่ 6/2554. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- กฤษดาวรรณ หงส์ลดาธรมภ์และโสรัจจ์ หงส์ลดาธรมภ์. 2549. วาทกรรมเกี่ยวกับภาคใต้ และความรุนแรงใน
สังคมไทย ใน มองสังคมผ่านวาทกรรม.สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรณิการ์ กาญจนวิภูศรี. (2561). เอกสารประกอบการเรียนวิชาการบริหารการพัฒนา.
เข้าถึงได้จาก <http://pws.npru.ac.th/kannika/>. 1 มกราคม 2561.
- เกษียร เตชะพีระ. (2553). สงครามระหว่างสี. พิมพ์ครั้งที่สอง.สำนักพิมพ์ไอเฟ่นบุ๊คส์.กรุงเทพมหานคร
- กิริติ ยศย์ยง. (2552). องค์การแห่งนวัตกรรม: แนวคิดและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิงกาญจน์ เอี่ยมลออ.(2555). การแข่งขันในการครองอำนาจนำทางความคิดระหว่างพรรคเพื่อไทยและพรรค
ประชาธิปัตย์ในการหาเสียงเลือกตั้งวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554. สาขาวิชาการเมืองและการ
ปกครอง.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คนอง วังฝ้ายแก้ว.(2011). เปรียบเทียบแนวคิดการปกครองตามหลักธรรมาธิปไตยกับประชาธิปไตย.เข้าถึงจาก
<https://www.gotoknow.org/posts/450028>. เผยแพร่วันที่20 Jul 2011
- จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.พระไตรปิฎกวิจารณ์ ฉบับจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย : หลักการทาง
พระพุทธศาสนากับหลักประชาธิปไตย อ้างอิงข้อมูล
<http://oldweb.mcu.ac.th/mcutrai/menu2/Critical/03.htm>
- จรัญญู เร่งถนอมทรัพย์. (2552). นวัตกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารราชพฤกษ์. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ชนิดา ชิตบัณฑิตย์ .(2550).โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : การสถาปนาพระราชอำนาจนำใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. มุลินีโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช .(2517). 4 ตุลา คณะราษฎรกับกบฏบวรเดช. ชมรมประวัติศาสตร์ : ชุมชนวิชาการอักษร
ศาสตร์ จุฬาฯ. กรุงเทพมหานคร
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร .(2540). การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ : บทสำรวจพรมแดนแห่งความรู้
แนววิพากษ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร
- นภาพรณัฏ์ หะวานนท์. (2543). วิถีวิทยาในการศึกษาปรากฏการณ์ความเข้มแข็งของชุมชน. ในเอกสารประกอบ
สัมมนาองค์ความรู้ในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน: จากปรากฏการณ์สู่ทฤษฎีฐานราก.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรปวีณ์ สหวัฒน์พงศ์. (2553). กระบวนการยอมรับสื่อออนไลน์ของผู้บริโภคอินเทอร์เน็ตในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา. [ออนไลน์]. ค้นวันที่ 11 มีนาคม 2559, เข้าถึงจาก :

http://www.ex-mba.buu.ac.th/research/Bkk/Ex-23-Bkk/51721348/02_abs.pdf

วัชรพล พุทธิรักษา. (2549) รัฐบาลที่กีดกันกับความพยายามสร้างภาวะการครองอำนาจนำ . จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย/กรุงเทพฯ.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นายแทนคุณ จิตต์อิสระ

การศึกษา : ระดับปริญญาตรีสาขาจิตวิทยาคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปริญญาโทสาขาจิตวิทยาพัฒนาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอกคณะนวัตกรรมการสังคมสาขาผู้นำธุรกิจสังคมและการเมือง
มหาวิทยาลัยรังสิต

การศึกษาหรือการฝึกอบรมอื่น ๆ : - ประกาศนียบัตรชั้นสูงธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปธส ๒)
- หลักสูตรการเสริมสร้างสังคมสันติสุข (สสสส) รุ่นที่ ๖ สถาบัน
พระปกเกล้า
- ประกาศนียบัตรระดับสูงของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนรุ่นที่ ๑ (ปสม ๑)

ประวัติการทำงาน : - ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง พาณิชย
- ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและเลขาธิการคณะทำงาน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร
- เป็นวิทยากรและผู้ดำเนินรายการ รายการธรรมะกว่า ๒๐ ปีปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการธรรมสถาบันธรรมมาดาผ่านการอบรมหลักสูตร ผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย
(ปนป๑) สถาบันพระปกเกล้าการพัฒนาการเมืองการเลือกตั้งระดับสูง (พตส๕) คณะกรรมการการเลือกตั้ง